

Nəşr olunmuş və yayılmış rəsmi statistika məlumatlarında yol verilmiş səhvlərin düzəldilməsi qaydaları

Ümumi müddəalar

Bu Qaydalar Dövlət Statistika Komitəsi, yerli statistika orqanları və Baş Hesablama Mərkəzi tərəfindən nəşr olunmuş statistik bülleten, məcmuə və pres-relizlərdə, habelə Komitənin veb sahifəsində yayılmış məlumatlarda aşkar olunmuş səhvlər haqqında istifadəçilərin məlumatlandırılması və səhvlərin aradan qaldırılması mexanizmini tənzimləyir.

Nəşr edilmiş statistik məlumatlarda səhvlərin düzəldilməsinin əsas məqsədi istifadəçiləri dəqiq və keyfiyyətli statistik məlumat və informasiyalarla təmin etməkdən ibarətdir.

Qaydalar özündə yol verilmiş səhvlər barədə məlumatlandırma və səhvlərin aradan qaldırılmasına dair qərarların qəbul edilməsi proseduru, səhvlərin düzəldilməsi və məlumatların yenidən nəşr edilməsi metodlarını, nəşrlərdə səhvlər və düzəlişlər barəsində istifadəçilərin məlumatlandırılması və statistik məlumatların düzəldilməsinin ümumi redaktə formalarını əks etdirir.

Əsas anlayışlar

Statistik məlumatlar – Dövlət Statistika Komitəsi, yerli statistika orqanları və Baş Hesablama Mərkəzi tərəfindən rəsmi statistika metodologiyası əsasında sosial, iqtisadi, demoqrafik, ekoloji və digər ictimai proseslərin kəmiyyət tərəfləri haqqında inzibati və ilkin statistik məlumatların işlənməsi və ümumiləşdirilməsi nəticəsində əldə olunan məlumatlardır.

Səhv - statistik məlumat və informasiyaların nəşrində yol verilən hər hansı yanlışlıqdır. Statistik məlumat və ya informasiyaların istifadəçilər tərəfindən düzgün başa düşülməsini dəyişdirən (təhrif edən) səhvlər çox əhəmiyyətli, statistik məlumat və ya informasiyaların düzgün başa düşülməsini dəyişdirməyən səhvlər az əhəmiyyətli səhvlərdir. Az əhəmiyyətli səhvlərə qrammatik səhv, mətnə olan yazılış səhvi və nəşriyyat səhvi aiddir. Cədvəl və ya mətnə düzgün verilən, lakin həmin nəşrin digər hissəsində səhv yazılmış məlumatlar, düzgün olmayan nəşr tarixi, mündəricatda verilmiş ardıcılıqla əsas hissədə verilmiş arıdıçılıq fərqi az əhəmiyyətli səhv kimi qiymətləndirilir. Çox əhəmiyyətli səhv dedikdə, ölkə və sahə üzrə nəşr olunmuş məlumata təsir edən, statistika məlumatlarının inkişaf meylini düzgün xarakterizə etməyən, əsasında təhlil aparılmış məlumatlarda yol verilmiş səhvlər başa düşülür. Məsələn, “kimya sənayesində istehsalın həcmi artmışdır” ifadəsi yazılmışdırsa və yol verilmiş xəta nəticəsində bu ifadə “kimya sənayesində istehsalın həcmi azalmışdır” ifadəsi ilə əvəz olunmalıdır, bu səhv çox əhəmiyyətli səhv hesab olunur. Yaxud, “kimya sənayesində istehsalın həcmi 5.0% artmışdır” yazılmışdırsa və düzəlişdən sonra “kimya sənayesində istehsalın həcmi 2.0% artmışdır” ifadəsi ilə əvəz olunursa və bunun nəticəsində həmin göstəricinin də iştirak etdiyi yekun göstərici, məsələn, “sənaye istehsalının artımı” göstəricisi nəşr olunduğundan fərqli alınarsa, bu səhv də çox əhəmiyyətli səhv hesab olunur. Yekuna təsir etməsinə baxmayaraq, nəşr olunmuş yekun göstəricinin həcmi dəyişmərsə, yalnız yuvarlaqlaşdırılan hissə dəyişirsə bu səhv az əhəmiyyətlidir.

Məsul şəxs – nəşr üçün məlumatların buraxılışına cavabdeh olan struktur bölmənin və ya yerli statistika orqanının rəhbəridir.

İcraçı – statistik məlumatları hazırlamış statistika orqanının işçisidir.

Qaydalar

Yayılmış statistik məlumatlarda aşkar olunmuş səhv kim tərəfindən aşkar edilməsindən və ya məlumat verməsindən asılı olmayaraq səhv haqqında məlumata malik olmuş şəxs bu barədə təcili olaraq (1 saat ərzində) məsul şəxsi məlumatlandırmalıdır.

Məsul şəxs aşkar olunmuş səhvin əhəmiyyətini müəyyən etdikdən sonra onun az və ya çox əhəmiyyətli olduğu barədə 3 saat ərzində qərar qəbul etməli və bununla bağlı “Uyğunsuzluqların qeydiyyat kitabı”nda müvafiq qeyd aparılmalıdır.

Az əhəmiyyətli səhvlərin aradan qaldırılması bilavasitə məsul şəxs və icraçı tərəfindən aparılır və həmin statistik məlumatlar növbəti nəşrdə düzəldilir. Bununla bağlı, istifadəçilərin xəbərdar edilməsi və ya yenidən nəşri nəzərdə tutulmur.

Çox əhəmiyyətli səhvin aradan qaldırılması və onun düzəldilməsi proseduru səhvin qeydə alınması, əlaqəli şəxslərin məlumatlandırılması, elektron nəşrin səhvlə bağlı hissəsinin, bu mümkün olmadıqda nəşrin saytdan çıxarılması və düzəlişin yenidən nəşr edilməsindən ibarətdir.

Məsul şəxs səhvi qeydə aldıqdan sonra 1 iş günü ərzində Məlumatların yayılması şöbəsini, o cümlədən mətbuat katibini, elektron informasiya ehtiyatları yerləşdirilmiş Baş Hesablama Mərkəzinin direktorunu və rəhbərliyi məlumatlandırmalıdır. Səhv barəsində xəbərdarlıqda statistikanın sahəsi, nəşr metodu, nəşrin sayı və buraxılış nömrəsi, nəşrin tarixi, icraçının adı, düzgün olmayan statistik məlumat öz əksini tapmalıdır.

Səhv aşkar olunmuş məlumatın və ya onun əhatə olunduğu nəşrin elektron versiyasının internet sahifədən çıxarılması və bununla bağlı istifadəçilərə xəbərdarlıq verilməsi 2 iş günü ərzində həyata keçirilir. İstifadəçilərə məlumatın çıxardılması haqqında xəbərdarlıq səhvin aşkar olunduğu hissədə, aşağıdakı məzmununda bildirilir:

- Hörmətli istifadəçi, məlumat üçün bildiririk ki, ___ adlı məcmuənin (bülletenin və s.) ___ bölməsində, ___ sayılı cədvəlində ___ bağlı məlumatlarda uyğunsuzluq aşkar olunduğuna görə məlumat veb sahifədən çıxarılıb. Düzəliş edilmiş məlumat ___ tarixində veb sahifədə yerləşdiriləcəkdir.

Səhv aşkar olunduqda onun birbaşa düzəldilməsi mümkün olduğu təqdirdə istifadəçilərə düzəlişlə bağlı aşağıdakı məzmununda xəbərdarlıq verilir:

- Hörmətli istifadəçi, məlumat üçün bildiririk ki, ___ adlı məcmuənin (bülletenin və s.) ___ bölməsində, ___ sayılı cədvəlində ___ bağlı məlumatlara düzəliş edilmişdir. Ətraflı məlumat üçün ___ telefonla və ya ___@azstat.org elektron poçtu ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Aşkar olunmuş səhv mətbəə üsulu ilə yayılmış məlumatlarda aşkar edildiyi təqdirdə bununla bağlı istifadəçilərə xəbərdarlıq Dövlət Statistika Komitəsinin veb sahifəsində, “Statistik məlumatlar” bölməsində aşağıdakı məzmununda verilir:

- Hörmətli istifadəçi, məlumat üçün bildiririk ki, Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən nəşr olunmuş ___ adlı məcmuənin (bülletenin və s.) ___ bölməsində, ___ sayılı cədvəlidə ___ bağlı məlumatlarda düzəliş edilmişdir. Yeni düzəlişə əsasən, ___ məlumatlar ___ kimi nəzərə alınmalıdır. Düzəliş həmçinin növbəti nəşrdə əlavə səhifə kimi veriləcəkdir. Ətraflı məlumat üçün ___ telefonla və ya ___@azstat.org elektron poçtu ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Mətbəə üsulu ilə yayılmış nəşrlərdə düzəlişlər haqqında əlavə səhifə nəzərdə tutulmalı, əvvəlki nəşrlərdə yol verilmiş səhvlər və edilmiş düzəlişlər aşağıdakı məzmununda verilir:

- Hörmətli istifadəçi, məlumat üçün bildiririk ki, Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən nəşr olunmuş ___ adlı məcmuənin (bülletenin və s.) ___ bölməsində, ___ sayılı cədvəlidə ___ bağlı məlumatlarda düzəliş edilmişdir. Yeni düzəlişə əsasən, ___ məlumatlar ___ kimi nəzərə alınmalıdır. Düzəliş barədə həmçinin ___ tarixdə Dövlət Statistika Komitəsinin veb sahifəsində məlumat verilmişdir.

Mətbəə üsulu ilə nəşr olunmuş, lakin yayılmamış nəşrlərdə düzəlişlər haqqında həmin nəşrə qoşma səhifə kimi, yol verilmiş səhvlər və edilmiş düzəlişlər cədvəl şəklində aşağıdakı məzmununda verilir:

Nəşrin adı: _____
Səhifə: _____ Səhvən nəşr edilmişdir: _____ Düzəlişlə olmalıdır: _____

Düzəlişlər haqqında xəbərdarlıq qeydləri statistika məlumatlarının məlum istifadəçilərinin elektron poçt ünvanlarına da göndərilə bilər.